

Talousarviomuutokset 2025, yleiset palvelut

Yleisltk 13.11.2025
6241/02.00/2024

Valmistelija(t) toimialajohtaja Jari Saarinen, puh. 044 718 6301,
jari.saarinen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Esittelijä yleisten palveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Yleisten palveluiden lautakunta merkitsee talousarviomuutokset tiedoksi ja esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle esitettyjen talousarviomuutosten hyväksymistä.

Ennakkovaikutusten arviointi

Talousarvionmuutos vaikuttaa toimintakatteeseen sekä toimialan toimintatuottoihin ja toimitakuluihin. Tarkempi vaikutusten arviointi esitetään aluehallitukselle ja aluevaikuttuustolle muutostalousarviesityksen yhteydessä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 42, lautakunnan erityistehtävät kohta 4

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan oheisaineistona:
- TA2025 muutokset, yleiset palvelut

Valmistelu Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt talousarvion 2025, jossa on tulo- ja menosidonnaisuus ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2027 joulukuussa 2024.

Yleisten palveluiden toimialan vuoden 2025 alkuperäinen talousarvio oli;

Toimintatuotot	163 816 039 euroa
Toimintakulut	-668 868 740 euroa
Toimintakate	-505 052 701 euroa

Keväällä 2025 tehtiin muutostalousarvio;

Toimintatuotot	167 816 039 euroa
Toimintakulut	-666 052 107 euroa
Toimintakate	-498 236 068 euroa

Hallintosäännön § 91 mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle siten, että aluevaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Talouspalveluiden ohjeistuksen mukaisesti kuluvan vuoden toiset talousarviomuutokset tehdään tammi-syyskuun perusteella. Talousarviomuutokset käsitellään aluehallituksessa 1.12.2025 tai 8.12.2025 ja aluevaltuustossa 22.12.2025. Toimialojen, joilla on lautakunta, pitää viedä talousarviomuutosesitykset lautakunnille tiedoksi.

Syyskuun toteuman perusteella on laadittu ennustetta vuoden 2025 muutetuksi talousarvioksi. Ennuste osoittaa, että yleisten palveluiden toimialalla on tehtävä tuloarvio- ja määrärahamuutoksia, joilla on vaikutusta toimialan tulo- ja menomäärärahoihin. Yleisten palveluiden toimialan talousarviomuutokset 2025 esitetään lautakunnalle palvelualueittain.

Yleisten palveluiden toimiala kokonaisuudessaan

Toimintatuottojen arvioidaan alittuvan 3 056 975 euroa
Toimintakulujen arvioidaan ylittyvän 12 214 820 euroa
Toimintakatteen arvioidaan ylittyvän 15 271 795 euroa

Erityispalvelut

Toimintatuottojen arvioidaan alittuvan 3 048 308 euroa
Toimintakulujen arvioidaan ylittyvän 14 246 381 euroa
Toimintakatteen arvioidaan ylittyvän 17 294 689 euroa

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 3,0 milj. euroa alle talousarvion. Myyntituotot ovat alittumassa 5,0 milj. euroa suhteessa muutettuun talousarvioon 2025, mutta verrattuna tilinpäätökseen 2024 myyntituotoissa on euromääräisesti lisäystä n. 1,2 milj. euron verran. Myyntituotot koskevat lähinnä hoivapalvelujen myyntiä muille hyvinvointialueille. Asiakasmaksutuotot ylittyvät 1,6 milj. euroa sekä tuet ja avustukset sekä muut toimintatuotot yhteensä noin 0,4 milj. euroa talousarviosta.

Toimintakulut arvioidaan ylittyvän 14,2 milj. euroa talousarviosta. Suurimmat ylitykset syntyvät palveluiden ostoista 8,3 milj. euroa ja henkilöstökustannuksista 9,7 milj. euroa. Henkilöstökustannusten ylityksestä Kevan tasausmaksun osuus on n. 5,6 milj. euroa, joka on hyvinvointialueen sisäistä siirtoa toimialojen välillä. Tasausmaksun määrärahavaraus on konsernihallinnossa. Muita henkilöstökustannusten ylitystä selittää mm. työehtosopimusten mukaiset korotukset sekä toimialojen väliset määrärahasiirrot, joita ei ole täysimääräisesti huomioitu v.2025 talousarviota tehtäessä. Palvelujen ostojen ylitykset ovat suurimaksi osaksi asiakaspalveluihin liittyviä ostoja. Palvelujen ostojen ylityksiä ovat

mm. hoitopaikan valinnan vapautta käyttävien potilaiden kasvaneesta määrästä n. 4,0 milj. euroa. Aineet ja tarvikkeet ovat alittumassa n. 3,5 milj. euroa, johtuen mm. onnistuneista keskitetyistä kilpailutuksista.

Toimintakate muuttuu talousarvio muutoksilla -17 294 689 €, jonka jälkeen erityispalveluiden toimilinjaa sitovaksi toimintakatteeksi muodostuu -344 682 233 €.

Peruspalvelut

Toimintatuottojen arvioidaan alittuvan 8 667 euroa
Toimintakulujen arvioidaan ylittävän 2 470 680 euroa
Toimintakatteen arvioidaan ylittävän 2 479 347 euroa

Toimintatuottojen osalta maksutuotot ovat jäämässä alle ja myyntituotot yli talousarvion noin 1,0 milj. euroa. Tuottojen osalta arviointia on vaikeuttanut maksutuottojen odotettua vähäisempi kertyminen asiakasmaksujen korotuksista huolimatta ja laskennallisen kotolain mukaisen korvauksen kirjautuminen. Kokonaisuutena toimintatuotot ovat toteutumassa talousarvion mukaisesti.

Toimintakulujen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 2,5 milj. euroa, jolloin toimintakulut olisivat noin 195,7 milj. euroa. Toimintakuluihin on siirretty hyvinvointialueen sisällä toimialueelta toiselle vuoden 2025 aikana tasausmaksu noin 2,2 milj. euroa, joka huomioiden kasvua vuoden 2024 tilinpäätökseen on vain 2,8 milj. euroa (1,5 %). Kulut ovat ylittymässä palvelujen ostojen (2,0 milj. euroa) ja tarvikkeiden ostojen (3,1 milj. euroa) osalta ja kulut ovat alittumassa henkilöstökuluissa (2,2 milj. euroa). Henkilöstökulujen toteutuminen ennakoitua pienempänä selittyy lääkäreiden suunniteltua pienemmästä määrästä. Palvelujen ostoissa suurin ylitys muodostuu työikäisten sosiaalityön palvelujen ostoista. Keskitetystä hoitotarvikejakelusta muodostuu suurin ylitys tarvikkeiden ostoihin. Keskitettyyn hoitotarvikejakeluun perustetaan hoitotarvikevarasto, jonka perustaminen vähentää tarvikeostoja noin 1,1 milj. euroa.

Toimintakate muuttuu talousarvio muutoksilla -2 479 347 €, jonka jälkeen peruspalveluiden toimilinjaa sitovaksi toimintakatteeksi muodostuu -168 063 000 €.

Yleisten palveluiden hallinto

Toimintakulujen arvioidaan alittuvan 4 502 241 euroa
Toimintakatteen arvioidaan alittuvan 4 502 241 euroa

Yleisten palveluiden hallintoon on tehty talousarviomuutos koko yleisten palveluiden osalta lomapalkkavelan muutosta n. 1,5 milj. euroa, joka jaetaan talousarviosiirtona yleisten palvelujen tuotantoon. Palvelujen ostoja on vähennetty n. 2,985 milj. euroa, jotka on siirretty palvelutuotantoon yleisten palvelujen sisällä.

Toimintakate muuttuu talousarvio muutoksilla 4 502 241 €, jonka jälkeen erityispalveluiden toimilinjän sitovaksi toimintakatteen muodostuu -762 630 €.

Yleisten palveluiden toimialan muutettu talousarvio:

Toimintatuotot	164 759 064 euroa
Toimintakulut	-678 266 927 euroa
Toimintakate	-513 507 863 euroa

Toimintakate muuttuu talousarvio muutoksilla -15 271 795 €, jonka jälkeen peruspalveluiden toimilinjän sitovaksi toimintakatteen muodostuu -513 507 863 €.